

Geachte ministers van de Vlaamse Regering

Bij de opmaak van het regeerakkoord in 2019 koos de Vlaamse Regering voluit om in te zetten op de betaalbaarheid van de residentiële ouderenzorg. Daar zijn inmiddels zinvolle inspanningen geleverd, waarvoor onze dank. Echter, deze maatregel staat in schril contrast met het gebrek aan inspanningen voor de thuiszorg, terwijl ook daar ondersteunende maatregelen broodnodig zijn.

Begin dit jaar trok de sector nog aan de alarmbel na vaststellingen uit cijfers van de diensten gezinszorg. In 2022 nam het aantal mensen dat een beroep wil doen op professionele thuiszorg toe met tien procent, terwijl er een daling van ruim zeven procent vastgesteld werd in het aantal gevraagde uren per persoon. Oorzaak: de stijgende levensduurte zorgt ervoor dat mensen minder zorg inkopen dan nodig om in voldoende basiszorg te kunnen voorzien.

In 2001 lanceerde de toenmalige Vlaamse Regering de zorgverzekering net om hieraan tegemoet te komen: een maandelijkse forfaitaire vergoeding van 90 euro voorzien voor mantel- en residentiële zorg, om niet-medische zorgkosten mee te betalen. Die maandelijkse vergoeding werd in de beginjaren steeds aangepast aan de stijgende levensduurte en bedroeg in 2009 reeds 130 euro. Vlaanderen zette in op een laagdrempelige, financieel toegankelijke thuiszorg.

Die keuze werd na 2009 echter niet volgehouden: de verhogingen van het maandelijks bedrag bleven uit, dit terwijl de premie in 2015 verdubbelde en de jaren nadien verder steeg. Niet medische zorgkosten gingen verder de hoogte in, maar de zorgverzekering (vanaf 2019 het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden genoemd) volgde deze evolutie niet wegens niet gekoppeld aan de index. Na lang aandringen op een meer welvaartvast zorgbudget werd het maandelijks bedrag begin dit jaar voor het eerst in veertien jaar verhoogd met vijf euro. Ondanks dat we tevreden zijn met deze eerste stap stellen we vast dat dit nog niet volstaat om de reële niet-medische zorgkost te betalen, want het compenseert het groot historisch waardeverlies ingevolge inflatie en bijhorende prijsstijgingen van levensmiddelen en zorgkosten niet. Wanneer we de waarde van het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden laten mee evolueren met de inflatie vanaf 2009 zou het maandelijks bedrag vandaag 177,70 euro bedragen.

We zijn bezorgd, ministers van de Vlaamse Regering, voor de toegankelijkheid en betaalbaarheid van onze thuiszorg. We zijn bezorgd voor het welzijn en de levenskwaliteit van personen met een zorgbehoefte en hun mantelzorgers. We zien teveel mensen die zich om financiële redenen zorg ontszeggen... We doen daarom een beroep op inzicht en inlevingsvermogen in wat thuiszorg betekent om de oorspronkelijke ambitie van de zorgverzekering en later de Vlaamse sociale bescherming terug kracht bij te zetten. Om het historisch waardeverlies van het zorgbudget voor zorgbehoevenden te corrigeren. Om het te laten doorstijgen en toekomstgericht te koppelen aan een structurele index zodat het de stijgende levensduurte opvangt. Zo garanderen we voor elke zorgbehoevende een zorgbudget dat werkelijk een verschil kan maken.